

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA ODBUDOWY

WARSZAWA

Nr 2

27 KWIETNIA 1946

T R E Ś Ć :

DEKRET:

	Str.
poz. 17 — z dnia 8 marca 1946 r. o majątkach opuszczonych i poniemieckich	2

ROZPORZĄDZENIA:

„ 18 — Rady Ministrów z dnia 28 lutego 1946 r. o wprowadzeniu publicznej gospodarki lokalami w mieście Gdyni	8
„ 19 — Ministra Odbudowy z dnia 9 lutego 1946 r. o uchyleniu rozporządzenia Ministra Robót Publicznych z dnia 18 czerwca 1929 r., zawierającego przepisy o granicach wytrzymałości materiałów i konstrukcyj budowlanych	9
„ 20 — Ministra Skarbu z dnia 16 lutego 1946 r. o wypuszczeniu Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju 1946 r.	9
„ 21 — Ministrów Odbudowy i Administracji Publicznej z dnia 25 lutego 1946 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości w sprawie naprawy budynków uszkodzonych wskutek wojny	10
„ 22 — Ministrów Odbudowy, Administracji Publicznej i Ziem Odzyskanych z dnia 29 marca 1946 r. o zrzeczeniach najemców dla dokonania naprawy budynków	12

ZARZĄDZENIA:

„ 23 — Ministra Odbudowy z dnia 28 marca 1946 r. o tymczasowej organizacji gospodarki sprzętem budowlanym dla odbudowy Kraju	13
„ 24 — Ministra Odbudowy z dnia 12 kwietnia 1946 r. o utworzeniu Warszawskiej Dyrekcji Odbudowy	14
„ 25 — Ministra Odbudowy z dnia 23 kwietnia 1946 r. o zmianach organizacyjnych w Centrali Ministerstwa	15

OKÓLNIKI:

„ 26 — Nr 6 z dnia 3 kwietnia 1946 r. w sprawie ochrony wód przed zanieczyszczeniem	15
„ 27 — Nr 7 z dnia 10 kwietnia 1946 r. w sprawie ograniczeń w robotach budowlanych	17
„ 28 — Nr 8 z dnia 11 kwietnia 1946 r. o zwoływaniu Konferencji Koordynacyjnych	18

D E K R E T

z dnia 8 marca 1946 r.

o majątkach opuszczonych i niemieckich.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

DZIAŁ I.

Przepisy ogólne.

Art. 1. 1. Wszelki majątek (ruchomy i nieruchomy) osób, które w związku z wojną rozpoczętą 1 września 1939 r. utraciły jego posiadanie, a następnie go nie odzyskały, jest majątkiem opuszczonym w rozumieniu niniejszego dekretu.

2. Uważa się również za opuszczony majątek (ruchomy i nieruchomy), będący w posiadaniu osób trzecich na podstawie umowy, zawartej z właścicielem, jego prawnymi następcami, osobami prawa ich reprezentującymi lub działającymi w interesie tych osób, jeżeli umowa ta miała na celu uchronienie tego majątku od utraty w związku z wojną lub okupacją.

3. Przepis ust. 2 stosuje się także do wszystkich przypadków, gdy posiadacz majątku wywodzi swe prawa od osób, które w kolejnym następstwie opierają swe prawa na pierwotnej umowie, określonej w ust. 2.

4. Nie uważa się za majątek opuszczony praw najmu pomieszczeń i budynków, chyba że stanowią część składową istniejących przedsiębiorstw przemysłowych lub handlowych.

Art. 2. 1. Z mocy samego prawa przechodzi na własność Skarbu Państwa wszelki majątek:

- a) Rzeszy Niemieckiej i byłego Wolnego Miasta Gdańska,
- b) obywateli Rzeszy Niemieckiej i byłego Wolnego Miasta Gdańska z wyjątkiem osób narodowości polskiej lub innej przez Niemców prześladowanej,
- c) niemieckich i gdańskich osób prawnych z wyłączeniem osób prawnych prawa publicznego,
- d) spółek kontrolowanych przez obywateli niemieckich lub gdańskich albo przez administrację niemiecką lub gdańską,
- e) osób zbiegłych do nieprzyjaciela.

2. Przepisu ustępu poprzedzającego nie stosuje się do niezbędnych przedmiotów oso-

bistego użytku, należących do osób, wymienionych pod lit. b) i e).

3. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z właściwymi ministrami ustali w rozporządzeniu, jakie osoby i spółki oraz w jakim postępowaniu uznane będą za podlegające przepisowi ust. 1 lit. b), c), d), e).

4. Majątek niemieckich i gdańskich osób prawnych prawa publicznego (ust. 1 lit. c) przechodzi z mocy samego prawa na własność odpowiednich polskich osób prawnych. W braku takich osób lub w razie zbiegu zainteresowań kilku osób prawnych uchwała Rady Ministrów oznacza osobę prawną, na własność której ma przejść majątek.

5. Z mocy przepisu niniejszego artykułu nie przechodzi na własność Skarbu Państwa lub osób prawnych prawa publicznego majątek określony w ust. 1:

- a) który został zajęty lub skonfiskowany przez b. władze okupacyjne, chyba że majątek ten stanowił przedtem własność Skarbu Państwa lub wspomnianych osób prawnych, albo zajęcie lub konfiskata dotyczyły mienia osób lub spółek, wskazanych w ust. 1 i 4,
- b) którego wyzbycie się na rzecz osób i spółek, wymienionych w ust. 1 i 4, nastąpiło po dniu 1 września 1939 r. pod wpływem groźby, uprawniającej właściciela, zbywającego majątek do uchylenia się od skutków prawnych oświadczenia woli.

Majątek, o którym mowa w ustępie niniejszym, uważa się za opuszczony, jeżeli podpada pod przepis art. 1.

6. Przejście na własność Skarbu Państwa lub osób prawnych prawa publicznego nieruchomości i wszelkich praw hipotekowanych z mocy przepisów niniejszego dekretu podlega ujawnieniu w księgach hipotecznych (gruntowych) na wniosek właściwego okręgowego urzędu likwidacyjnego.

7. Wierzytelności pieniężne i inne prawa należne osobom i spółkom, których majątek z mocy ust. 1 przechodzi na własność Skarbu Państwa lub osób prawnych prawa publicznego, uznaje się za zajęte na rzecz Skarbu Państwa lub osób prawnych prawa publicznego z mocy samego prawa.

Art. 3. 1. Nieważne są wszelkie czynności lub akty prawne zdziałane w odniesieniu do majątku opuszczonego z władzami okupacyjnymi albo instytucjami lub osobami, działającymi z ramienia tych władz albo w porozumieniu z nimi, jak również umowy, określone w art. 1 ust. 2 i 3.

2. Nieważne są wszelkie czynności lub akty prawne zdziałane w odniesieniu do majątków wymienionych w art. 2 ust. 1 i 4 oraz w odniesieniu do majątków opuszczonych celem zapobieżenia ich przejściu na własność Skarbu Państwa lub osób prawnych prawa publicznego lub objęciu ich przez okręgowy urząd likwidacyjny.

Art. 4. 1. Nabywca majątku opuszczonego lub przechodzącego na własność Skarbu Państwa lub osób prawnych prawa publicznego na mocy art. 2 ust. 1 i 4 jest posiadaczem złej wiary, jeśli nabycie majątku nastąpiło na mocy czynności lub aktów prawnych, które na podstawie art. 3 są uznane za nieważne z wyjątkiem umów oznaczonych w art. 1 ust. 2 lub 3. Jest posiadaczem złej wiary również wówczas, gdy tytuł swój wywodzi od osoby wpisanej do ksiąg hipotecznych, jeżeli osoba ta nabyła majątek na mocy czynności lub aktów prawnych uznanych stosownie do przepisów art. 3 za nieważne z wyjątkiem umów, określonych w art. 1 ust. 2 i 3.

2. Posiadacz złej wiary nie ma prawa żądania zwrotu dokonanych przez siebie nakładów, choćby przez to wartość majątku wzrosła oraz można od niego poszukiwać dochodów za cały czas posiadania majątku.

Art. 5. 1. Państwo, przedsiębiorstwa i instytucje państwowe, osoby prawne prawa publicznego, instytucje spółdzielcze, społeczne i przedsiębiorstwa użyteczności publicznej oraz posiadacze majątków oddanych im w posiadanie przez władze państwowe mają prawo żądania równowartości dokonanych przez nich nakładów, a Państwo, przedsiębiorstwa i instytucje państwowe oraz osoby prawne prawa publicznego także i równowartości nakładów dokonanych przez b. władze okupacyjne lub przez osoby i spółki, wymienione w przepisie art. 2 ust. 1 i 4, których mienie przechodzi z mocy prawa na własność Skarbu Państwa lub osób prawnych prawa publicznego, we wszystkich tych przypadkach jednak tylko do wysokości wzrostu wartości majątku w chwili zwrotu. Z wartości nakładów należy potrącić dochody oraz inne korzyści, osiągnięte w czasie posiadania.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do osób, które posiadały majątek na zasadzie umów, wymienionych w art. 1 ust. 2 i 3, lecz tylko co do nakładów przez nie poczynionych.

3. W celu zabezpieczenia należności z tytułu dokonanych nakładów Państwo oraz in-

stytucje, wymienione w ust. 1, uprawnione są do wniesienia ostrzeżenia hipotecznego (adnotacji) do wysokości poczynionych nakładów. Wykaz należności za nakłady, zaświadczony przez okręgowy urząd likwidacyjny, stanowi tytuł do wpisania ostrzeżenia (adnotacji) w księdze hipotecznej (gruntowej).

Art. 6. 1. Nakłady, dokonane w nieruchomościach lub przedsiębiorstwach przemysłowych i handlowych przez b. władze okupacyjne oraz przez osoby i spółki, wymienione w przepisie art. 2 ust. 1 i 4, których majątek przechodzi z mocy prawa na własność Skarbu Państwa lub osób prawnych prawa publicznego tudzież nakłady, dokonane przez polskie władze, instytucje i przedsiębiorstwa państwowe oraz przez osoby prawne polskiego prawa publicznego, instytucje społeczne, przedsiębiorstwa użyteczności publicznej i przez posiadaczy majątków, oddanych im w posiadanie przez władze państwowe, nie podlegają wydanu osobie uprawnionej do przywrócenia posiadania majątku głównego, jeżeli nakłady te dadzą się dogodnie oddzielić od majątku głównego bez uszkodzenia nakładów lub majątku.

2. Za nakłady w rozumieniu ust. 1 uważa się w szczególności wszelkie substancje majątkowe, nie wyłączając towarów, nawet zakupionych z funduszków właściciela przedsiębiorstwa, oraz wszelkie połączenia i przekształcenia majątku.

3. Jeżeli nakłady przewyższają wartość majątku w stosunku do jego wartości w chwili utraty posiadania, Skarb Państwa, przedsiębiorstwa i instytucje lub osoby prawne prawa publicznego mają prawo zamiast żądania równowartości nakładów wykupić majątek główny od jego właściciela. W braku porozumienia co do warunków wykupu warunki te ustali komisja szacunkowa, której skład, postępowanie przed nią oraz zasady ustalenia szacunku i innych warunków wykupu określi Prezes Rady Ministrów w rozporządzeniu wydanym w porozumieniu z Ministrami Skarbu i Sprawiedliwości.

4. Orzeczenie komisji co do warunków wykupu nie ulega zaskarżeniu w trybie administracyjnym. Jeżeli strona nie zgadza się na te warunki, może w ciągu 3 miesięcy od dnia doręczenia jej tego orzeczenia żądać ustalenia warunków wykupu w trybie postępowania nie-spornego przez sąd grodzki miejsca położenia majątku.

5. Straty wynikłe wskutek utraty posiadania nie mogą być potrącane z nakładów.

DZIAŁ II.

Urzędy Likwidacyjne.

Art. 7. 1. Tworzy się Główny Urząd Likwidacyjny i okręgowe urzędy likwidacyjne.

2. Właściwość miejscowa okręgowego urzędu likwidacyjnego rozciąga się na obszar

województwa. Prezes Rady Ministrów może w drodze rozporządzenia zmieniać granice miejscowej własności okręgowych urzędów likwidacyjnych.

3. Do zakresu działania urzędów likwidacyjnych należy:

- a) zabezpieczanie majątków opuszczonych do czasu objęcia ich w zarząd przez właściwe ze względu na rodzaj majątku władze,
- b) kontrola i sporządzanie inwentarza takich majątków,
- c) oddawanie w najem lub dzierżawę majątków opuszczonych, przeznaczonych do tego przez władze, właściwe ze względu na rodzaj majątku,
- d) przedsięwzięcie czynności, wymienionych pod lit. a) — c), co do majątków, przechodzących na własność Skarbu Państwa lub osób prawnych prawa publicznego (art. 2 ust. 1 i 4),
- e) sprzedaż ruchomości w przypadku, gdy zachodzi niebezpieczeństwo niszczenia ich substancji lub gdy koszty ich przechowania są niewspółmiernie wysokie w stosunku do ich wartości.

4. Urzędy likwidacyjne są ponadto powołane do sprawowania innych czynności, zleconych im przepisami niniejszego dekretu lub rozporządzeń wydanych na jego podstawie.

Art. 8. 1. Urzędy likwidacyjne podlegają Prezesowi Rady Ministrów. Na ziemiach odzyskanych okręgowe urzędy likwidacyjne podlegają Ministrowi Ziemi Odzyskanych.

2. Główny Urząd Likwidacyjny może występować do Ministra Ziemi Odzyskanych z wnioskami zmierzającymi do koordynowania działalności likwidacyjnej na całym obszarze Państwa.

3. Na czele Głównego Urzędu Likwidacyjnego stoi prezes, mianowany przez Prezesa Rady Ministrów. Wiceprezesów mianuje Prezes Rady Ministrów na wniosek prezesa Głównego Urzędu Likwidacyjnego.

4. Na czele okręgowego urzędu likwidacyjnego stoi dyrektor, mianowany przez Prezesa Rady Ministrów na wniosek prezesa Głównego Urzędu Likwidacyjnego.

5. Na ziemiach odzyskanych dyrektorów okręgowych urzędów likwidacyjnych mianuje Minister Ziemi Odzyskanych.

Art. 9. Prezes Rady Ministrów w porozumieniu z Ministrem Ziemi Odzyskanych określi w drodze rozporządzenia organizację urzędów

likwidacyjnych oraz ich uprawnień, w szczególności w zakresie zbywania majątku oraz oddawania go w najem lub dzierżawę (art. 12).

Art. 10. 1. Każda władza państwowa, samorządowa, osoba prawna lub fizyczna, powziawszy wiadomość o majątku, który jest opuszczony lub przechodzi na własność Skarbu Państwa albo osób prawnych prawa publicznego w myśl art. 2, ust. 1 i 4, winna o tym niezwłocznie zawiadomić właściwy okręgowy urząd likwidacyjny.

2. Jeżeli przed objęciem nadzoru przez urząd likwidacyjny zajdzie potrzeba wydania natychmiastowych zarządzeń w celu ochrony majątku, najbliższa władza państwowa lub samorządowa przedsięwzięcie niezbędne środki, zawiadamiając o tym niezwłocznie właściwy urząd likwidacyjny.

3. Bliższe szczegóły oraz zakres obowiązków, ciążących na poszczególnych władzach państwowych dla wykonania przepisów ust. 1 i 2, określi w drodze rozporządzenia Prezes Rady Ministrów w porozumieniu z właściwymi ministrami.

Art. 11. 1. Każdy, kto sprawował z ramienia b. władz okupacyjnych zarząd przymusowy, komisaryczny lub powierniczy, jak również każdy, kto jest w posiadaniu lub sprawuje faktyczny zarząd majątków opuszczonych albo przechodzących na własność Skarbu Państwa lub osób prawnych prawa publicznego z mocy przepisów niniejszego dekretu, winien niezwłocznie zgłosić te majątki łącznie z wszelkimi rachunkami i dowodami oraz gotowizną, znajdującą się w jego rękach, właściwemu okręgowemu urzędowi likwidacyjnemu.

2. Kto wykracza przeciw przepisowi ust. 1, podlega karze więzienia lub aresztu do lat pięciu i grzywny do 200.000 zł albo jednej z tych kar. Właściwymi do orzekania są sądy okręgowe.

Art. 12. 1. Okręgowy urząd likwidacyjny po skontrolowaniu i przejęciu majątku według inwentarza i bilansu otwarcia, sporządzonego przez władze sprawujące tymczasowy zarząd, przekazuje majątki, przechodzące z mocy art. 2 ust. 1 i 4 na własność Skarbu Państwa lub osób prawnych prawa publicznego, w zarząd właściwym ze względu na rodzaj majątku ministrowi lub organom samorządu terytorialnego albo organom innych osób prawnych prawa publicznego ze szczególnym uwzględnieniem interesów osadnictwa i repatriacji. Właściwe ministerstwa mogą nadawać te majątki na własność osadnikom i repatriantom, o ile chodzi o ziemię odzyskaną w porozumieniu z Ministrem Ziemi Odzyskanych. Władze sprawujące tymczasowy zarząd winny przedstawić spis inwentarza okręgowemu urzędowi likwidacyjnemu w ciągu miesiąca, a bilans otwarcia w ciągu 4 miesięcy, licząc od dnia wejścia w życie niniejszego dekretu.

2. Majątki opuszczone zostaną przekazane w zarząd właściwym ze względu na rodzaj danego majątku ministerstwu lub organom samorządu terytorialnego. Za zgodą właściwego ministra majątki te mogą być ponadto oddawane w bezpośredni zarząd i użytkowanie instytucjom użyteczności publicznej, instytucjom spółdzielczym, społecznym, organizacjom kulturalnym i oświatowym oraz organizacjom pomocy dla grup ludności szczególnie prześladowanych przez Niemców.

3. Prezes Rady Ministrów w porozumieniu z Ministrem Skarbu i właściwymi ministrami ustali w drodze rozporządzeń tryb zarządu majątków, wymienionych w ust. 1 i 2, oraz określi warunki przekazywania w zarząd i użytkowanie majątków w myśl ust. 2 sposób i warunki uwzględnienia interesów osadnictwa i repatriacji, w szczególności nadawania majątków osadnikom i repatriantom na własność, warunki dokonywania wpłat (art. 14), a także warunki zbywania lub likwidacji majątków, oddawania ich w najem i dzierżawę oraz oznaczy krąg instytucji i osób uprawnionych do nabywania i otrzymywania w najem lub dzierżawę tych majątków.

4. Przejęcie przez właściwe ministerstwo lub organ samorządu terytorialnego majątków wymienionych w ust. 2 oraz oddanie ich w zarząd i użytkowanie instytucjom określonym w tymże ustępie, tudzież oddanie tych majątków w najem lub dzierżawę nie narusza wynikających z art. 15, 16 i 17 praw osób, którym ma być przywrócone posiadanie. W razie sprzedaży majątku osobom tym wypłaca się uzyskana ze sprzedaży cenę.

Art. 13. 1. Koszty nadzoru zabezpieczającego i zarządu majątków opuszczonych obciążają te majątki.

2. Prezes Rady Ministrów w porozumieniu z Ministrem Skarbu i właściwymi ministrami ustali w drodze rozporządzenia sposób pokrywania kosztów nadzoru zabezpieczającego i zarządu majątków, których dochody nie wystarczają na ich pokrycie.

3. Pokrycie powstałych niedoborów, wymienionych w ust. 2, nastąpi przy wydaniu majątku osobie uprawnionej albo przy jego sprzedaży lub likwidacji.

Art. 14. Wszelkie wpływy, osiągnęte z zarządzanego majątku opuszczonego po potrąceniu wydatków bieżących, kosztów nadzoru i zarządu oraz równowartości nakładów, należy składać na specjalny rachunek Głównego Urzędu Likwidacyjnego do państwowej instytucji bankowej, wskazanej przez Ministra Skarbu.

DZIAŁ III.

Przywrócenie posiadania majątków opuszczonych.

Art. 15. 1. Osobie, która w związku z wojną rozpoczętą 1 września 1939 r. utraciła posia-

danie majątku, należy na jej wniosek przywrócić posiadanie tego majątku, jeżeli co do tego nie zachodzą przeszkody z art. 22.

2. Wnioski o przywrócenie posiadania w trybie przewidzianym w niniejszym dekrete można składać do dnia 31 grudnia 1947 r.

Art. 16. 1. Gdy osoba, wymieniona w art. 15, zmarła lub jest nieobecna, przywrócenia posiadania mogą żądać jej krewni w linii prostej (zstępni i wstępni, również dzieci nieślubne), bracia i siostry oraz małżonek. Małżonek może żądać wprowadzenia w posiadanie bez względu na to, czy związek małżeński został zawarty w formie prawem przepisanej.

2. W razie sporu przy zbiegu osób uprawnionych do żądania przywrócenia posiadania stosuje się przepisy prawa cywilnego.

Art. 17. 1. Objęcie w posiadanie majątku oddanego w najem lub dzierżawę w myśl art. 12 może nastąpić dopiero po upływie terminu dzierżawy lub najmu.

2. Dzierżawa lub najem, zawarte na czas dłuższy niż do dnia 31 grudnia 1948 r., mogą być wypowiedziane przez osoby wymienione w art. 15 i 16 jedynie z zachowaniem 6-miesięcznego terminu wypowiedzenia na koniec roku kalendarzowego, jednak nie wcześniej niż na dzień 31 grudnia 1948 r. W razie zamknięcia wypowiedzenia przedłuża się dzierżawa lub najem na dotychczasowych warunkach na czas nieoznaczony z zastrzeżeniem, że w umowę wstępują osoby wymienione w art. 15 i 16.

3. Czynnosc z tytułu dzierżawy lub najmu przysługuje osobie uprawnionej (art. 15 i 16).

Art. 18. Osobie, której zostanie przywrócone posiadanie majątku opuszczonego w trybie niniejszego dekretu, jeżeli nie jest ona właścicielem tego majątku, służy tylko zarząd i użytkowanie.

Art. 19. Za zgodą okręgowego urzędu likwidacyjnego na wniosek osoby uprawnionej (art. 15) właściwa władza, zarządzająca majątkiem, może przywrócić jej posiadanie majątku.

Art. 20. 1. Do rozpoznania wniosku o przywrócenie posiadania, jeżeli ono nie nastąpiło w trybie art. 19, właściwy jest sąd grodzki miejscy, w którym znajduje się opuszczony majątek.

2. Postępowanie toczy się według przepisów kodeksu postępowania cywilnego, jeżeli przepisy niniejszego dekretu nie stanowią inaczej.

Art. 21. 1. Sąd grodzki po otrzymaniu wniosku o przywrócenie posiadania niezwłocznie podaje o tym do wiadomości przez wywieszenie zawiadomienia w lokalu sądu, wyznaczając jednocześnie termin rozprawy ustnej.

2. Sąd wezwie na rozprawę: wnioskodawców, właściwy okręgowy urząd likwidacyjny, władze lub organizację gospodarczą, pod której zarządem majątek się znajduje, oraz osoby, które zgłosiły do majątku swoje prawa lub znajdują się w jego posiadaniu. W sprawach o nieruchomości ziemskie zamiast okręgowego urzędu likwidacyjnego należy wezwać powiatowy urząd ziemski. Do zastępstwa sądowego praw i interesów okręgowych urzędów likwidacyjnych oraz władz, urzędów, przedsiębiorstw i instytucji państwowych, pod których zarządem majątek się znajduje, powołana jest Prokuratura Generalna Rzeczypospolitej Polskiej na zasadzie ogólnie obowiązujących przepisów o działalności Prokuratury Generalnej.

3. Jeżeli z wnioskiem o przywrócenie posiadania występują osoby wymienione w art. 16 ust. 1. zarzut, że inne osoby mają równe lub lepsze prawa do posiadania, może być podniesiony wyłącznie przez osoby, roszczone sobie takie prawa.

Art. 22. 1. Nie może być przywrócone posiadanie majątku opuszczonego, który podlega przejściu przez Państwo na własność stosownie do przepisów ustawy z dnia 3 stycznia 1946 r. o przejściu na własność Państwa podstawowych gałęzi gospodarki narodowej (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 17).

2. Co do przedsiębiorstw, które z mocy przepisów ustawy powołanej w ust. 1 mogą być przejęte przez Państwo na własność, władza lub instytucja bezpośrednio podległa ministerstwu, pod której zarządem przedsiębiorstwo się znajduje, może najdalej do dnia 31 grudnia 1946 r. zgłosić zarzut, że przedsiębiorstwo podlega przejściu przez Państwo na własność.

3. W razie zgłoszenia takiego zarzutu sąd zawiesi postępowanie.

4. Sąd na żądanie wnioskodawcy podejmie dalsze postępowanie w przypadku rozstrzygnięcia sprawy o przejęcie przedsiębiorstwa przez Państwo na własność lub w przypadku nieprzejęcia go przez Państwo na własność do dnia 31 grudnia 1946 r.

Art. 23. 1. Sąd zarządza takie postępowanie dowodowe, jakie uzna za wskazane, oraz przeprowadza z urzędu wszelkie dowody, jakie okazyją się konieczne dla wyjaśnienia sprawy.

2. W braku dokumentów, wymaganych przez obowiązujące przepisy prawa cywilnego, sąd ustala odnośne okoliczności wszelkimi dowodami, w szczególności w drodze dowodu ze świadków oraz przesłuchania stron.

3. Sąd nie jest związany w zakresie postępowania, wymienionego w niniejszym artykule, wnioskami i oświadczeniami stron.

Art. 24. 1. W postanowieniu rozstrzygającym sprawę sąd orzeka, czy, komu i odnośnie jakiego majątku przywraca posiadanie.

2. Postanowienie sądu co do majątku, znajdującego się pod zarządem państwowym lub zarządem innych osób prawnych prawa publicznego nie ulega natychmiastowemu wykonaniu.

Art. 25. Zażalenia na postanowienia uwzględniające lub oddalające wnioski o przywrócenie posiadania rozpoznaje sąd okręgowy na rozprawie.

Art. 26. Sprawy o przywrócenie posiadania winny być traktowane jako pilne i terminy rozpraw w tych sprawach winny być wyznaczone poza kolejnością.

Art. 27. W sprawach o przywrócenie posiadania kasacja nie służy.

Art. 28. 1. Od wniosków o przywrócenie posiadania oraz od zażeń na postanowienia rozstrzygające sprawy w rzeczy samej pobiera się 1/10 wpisu stosunkowego od wartości majątku, będącego przedmiotem sprawy. Od zażeń na inne postanowienia pobiera się 1/20 wpisu stosunkowego. Poza tym stosuje się odpowiednio przepisy o kosztach sądowych.

2. Przepisy o wynagrodzeniu za prowadzenie sprawy nie mają zastosowania.

Art. 29. Do wykonania postanowień sądu w sprawach, przewidzianych niniejszym dekretem, stosuje się przepisy kodeksu postępowania cywilnego.

Art. 30. 1. W razie zgłoszenia w toku postępowania roszczeń z tytułu nakładów sąd orzeka przywrócenie posiadania, a co do tych roszczeń bądź oznacza wysokość i sposób ich zapłaty zgodnie z warunkami ugody, bądź w braku takiej ugody odsyła strony na drogę sporu.

2. W stosunku do Skarbu Państwa, przedsiębiorstw i instytucji państwowych oraz osób prawnych prawa publicznego przywrócenie posiadania może nastąpić tylko za dostatecznym zabezpieczeniem należności żądanych z tytułu nakładów, w stosunku zaś do innych osób sąd nakaze zabezpieczenie, jeżeli to jest niezbędne dla uchronienia strony od niebezpieczeństwa utraty takich roszczeń.

Art. 31. Prawomocne postanowienie sądu o przywróceniu posiadania nieruchomości, mającej urzędzoną księgę hipoteczną (gruntową), lub innych praw hipotekowanych ulega ujawnieniu, jeżeli osoba, na rzecz której orzeczono przywrócenie posiadania, nie jest wpisany właścicielem nieruchomości, a jeżeli chodzi o inne prawa hipotekowane, gdy prawa te nie są w tej księdze na jej rzecz zastrzeżone. Prawomocne postanowienie sądu o przywróceniu posiadania zarejestrowanego przedsiębiorstwa ulega ujawnieniu we właściwym rejestrze handlowym.

Art. 32. 1. Prawomocne postanowienie w przedmiocie przywrócenia posiadania nie przesądza prawa własności majątku.

2. Do czasu ustalenia tytułu własności majątku mogą inne osoby, mające równe lub lepsze prawa, żądać zmiany postanowienia w przedmiocie przywrócenia posiadania w trybie ustalonym w art. 20.

Art. 33. 1. Osoby, którym przywrócono posiadanie, nabywają tytuł własności majątków przez przedawnienie (zasiedzenie) 10-letnie, jeżeli poprzednio już tego tytułu do majątku nie posiadały lub następnie go nie nabyły.

2. Bieg terminu przedawnienia liczy się od dnia uprawomocnienia się postanowienia o przywróceniu posiadania.

3. Na żądanie osoby interesowanej sąd grodzki miejsca położenia majątku stwierdza nabycie tytułu własności w drodze postępowania niespornego. Postanowienie sądu stanowi tytuł do przepisania prawa własności lub innych praw hipotekowanych w księdze hipotecznej (gruntowej).

Art. 34. 1. Skarb Państwa i związki samorządu terytorialnego nabywają przez przedawnienie (zasiedzenie) tytuł własności majątków opuszczonych:

- a) co do nieruchomości z upływem lat 10,
- b) co do ruchomości z upływem lat 5, licząc w obu przypadkach od końca roku kalendarzowego, w którym wojna została ukończona.

2. Roszczenia o zwrot dochodów, pobranych z majątków opuszczonych, przedawniają się z upływem lat 5, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym zostały pobrane.

3. Majątek opuszczony, oddany w zarząd i użytkowanie instytucjom i organizacjom wymienionym w art. 12 ust. 2, przechodzi na ich własność, jeżeli bezpośrednio przed upływem terminów przedawnienia (zasiedzenia), wskazanych w ust. 1, znajdował się w ich posiadaniu co najmniej przez lat 8, jeżeli chodzi o nieruchomości, a co najmniej przez lat 3, jeśli chodzi o ruchomości.

DZIAŁ IV.

Przepisy przejściowe.

Art. 35. Postanowienie sądowe, odmawiające przywrócenia posiadania majątku, a wydane na podstawie art. 25 ustawy z dnia 6 maja 1945 r. o majątkach opuszczonych i porzuconych (Dz. U. R. P. Nr 17, poz. 97) i art. 24 dekretu z dnia 2 marca 1945 r. o majątkach opuszczonych i porzuconych (Dz. U. R. P. Nr 9, poz. 45), nie tamuje przywrócenia posiadania majątku na podstawie przepisów niniejszego dekretu w trybie art. 20.

Art. 36. Przepisy niniejszego dekretu stosuje się również do spraw toczących się przed sądami lub urzędami, a w dniu wejścia w życie niniejszego dekretu jeszcze nie rozstrzygniętych oraz do wykonania postanowień, zapadłych przed dniem wejścia w życie niniejszego dekretu.

Art. 37. 1. Minister Skarbu określi sposób likwidacji urzędów Tymczasowego Zarządu Państwowego.

2. Urzędy likwidacyjne przejmą wszelkie prawa i obowiązki urzędów Tymczasowego Zarządu Państwowego w granicach swojego zakresu działania, określonego przepisami niniejszego dekretu.

Art. 38. 1. Wykreślone na mocy art. 8 ust. 1 dekretu z dnia 6 czerwca 1945 r. o mocy obowiązującej orzeczeń sądowych, wydanych w okresie okupacji niemieckiej na terenie Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 151), wpisy hipoteczne i rejestrowe, dotyczące majątków przechodzących na podstawie art. 2 ust. 1 i 4 niniejszego dekretu na rzecz Skarbu Państwa i osób prawnych prawa publicznego, ulegają przywróceniu, a wpisy takie dotychczas niewykreślone nie ulegają wykreśleniu.

2. Prawa Skarbu Państwa lub osób prawnych prawa publicznego, do których odnoszą się wpisy, wskazane w ust. 1, podlegają ujawnieniu w księdze hipotecznej (gruntowej) lub wpisowi do rejestru handlowego na wniosek właściwego okręgowego urzędu likwidacyjnego.

DZIAŁ V.

Przepisy końcowe.

Art. 39. Przepisy niniejszego dekretu nie naruszają postanowień dekretu z dnia 6 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej w brzmieniu obwieszczenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 18 stycznia 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 13), dekretu z dnia 12 grudnia 1944 r. o przejęciu niektórych lasów na własność Skarbu Państwa (Dz. U. R. P. Nr 15, poz. 82), ustawy z dnia 3 stycznia 1946 r. o przejęciu na własność Państwa podstawowych gałęzi gospodarki narodowej (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 17), ani innych przepisów prawa, na podstawie których Państwo może dokonać wyłączenia majątku, ustanowić przymusowy zarząd lub wprowadzić inne ograniczenia prawa własności lub posiadania.

Art. 40. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Prezesowi Rady Ministrów oraz właściwym ministrom każdemu w jego zakresie działania.

Art. 41. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie traci moc obowiązującą ustawa z dnia 6 maja 1945 r. o-

majątkach opuszczonych i porzuconych (Dz.U.R. P. Nr 17, poz. 97), zmieniona ustawą z dnia 23 lipca 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 179).

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:
Edward Osóbka-Morawski

Minister Obrony Narodowej:
Michał Żymierski
Marszałek Polski

w/z Minister Spraw Zagranicznych:
Zygmunt Modzelewski

w/z Minister Administracji Publicznej:
Aleksander Zaruk-Michalski

Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski

Minister Oświaty:
Czesław Wycech

Minister Bezpieczeństwa Publicznego:
Stanisław Radkiewicz

w/z Minister Ziem Odzyskanych:
Jan Wasilewski

Minister Pracy i Opieki Społecznej:
Jan Stańczyk

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
Stanisław Mikołajczyk

w/z Minister Zdrowia:
Jerzy Morzycki

Minister Przemysłu:
Hilary Minc

Minister Apropowizacji i Handlu:
Jerzy Sztachelski

Minister Poczty i Telegrafów:
Tadeusz Kapeliński

w/z Minister Komunikacji:
Zygmunt Balicki

w/z Minister Kultury i Sztuki:
Leon Kruczkowski

Minister Sprawiedliwości:
Henryk Świątkowski

w/z Minister Odbudowy:
Juliusz Zakowski

Minister Informacji i Propagandy:
Stefan Matuszewski

Minister Żegluga i Handlu Zagranicznego:
Stefan Jędrzychowski

Minister Leśnictwa:
Stanisław Tkaczow

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 13, poz. 87, z dnia 19 kwietnia 1946 r.)

18

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 28 lutego 1946 r.

o wprowadzeniu publicznej gospodarki lokalami w mieście Gdyni.

Na podstawie art. 2 ust. 2 dekretu z dnia 21 grudnia 1945 r. o publicznej gospodarce lokalami i kontroli najmu (Dz. U. R. P. z 1946 r. Nr 4, poz. 27) zarządza się, co następuje:

§ 1. Publiczną gospodarkę lokalami w pełnym zakresie przewidzianym w dekreście z dnia 21 grudnia 1945 r. o publicznej gospodarce lokalami i kontroli najmu (Dz. U. R. P. z 1946 r. Nr 4, poz. 27), wprowadza się w mieście Gdyni województwa gdańskiego.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Ministrom: Administracji Publicznej, Sprawiedliwości i Odbudowy oraz innym ministrom, każdemu w zakresie jego działania.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

w/z Prezes Rady Ministrów:
Władysław Gomułka

Minister Administracji Publicznej:
Władysław Kiernik

Minister Sprawiedliwości:
Henryk Świątkowski

Minister Odbudowy:
Michał Kaczorowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 12, poz. 80, z dnia 17 kwietnia 1946 r.)

19

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ODBUDOWY

z dnia 9 lutego 1946 r.

o uchyleniu rozporządzenia Ministra Robót Publicznych z dnia 18 czerwca 1929 r., zawierającego przepisy o granicach wytrzymałości materiałów i konstrukcyj budowlanych.

Na podstawie art. 375 lit. b rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. z 1939 r. Nr 34, poz. 216) zarządzam co następuje:

§ 1. Uchyła się rozporządzenie Ministra Robót Publicznych z dnia 18 czerwca 1929 r., zawierające przepisy o granicach wytrzymałości materiałów i konstrukcyj budowlanych (Dz. U. R. P. Nr 54, poz. 431) zmienione rozporządze-

niem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 lipca 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 60, poz. 388).

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

w/z Minister Odbudowy:

Juliusz Żakowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 13, poz. 95, z dnia 19 kwietnia 1946 r.).

20

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 16 lutego 1946 r.

o wypuszczeniu Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju 1946 r.

Na podstawie art. 1 ust. 1, art. 3 i art. 11 ust. 1 dekretu z dnia 21 grudnia 1945 r. o upoważnieniu Ministra Skarbu do wypuszczenia Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju 1946 r. (Dz. U. R. P. z 1946 r. Nr 2, poz. 11) zarządzam, co następuje:

§ 1. Z dniem 15 kwietnia 1946 r. wypuszcza się Premiową Pożyczkę Odbudowy Kraju 1946 r. w obligacjach na okaziciela po 2.000 zł. składających się z czterech części po 500 zł każda.

Pożyczka podzielona będzie na emisje, a emisje na serie po 50 obligacji w każdej serii.

Kwota pożyczki i plan jej umorzenia oraz ilość emisji i wysokość kwot poszczególnych emisji będą ustalone w drodze osobnego rozporządzenia.

§ 2. Umorzenie pożyczki nastąpi do dnia 15 kwietnia 1949 r. w 46 ratach półrocznych według ustalonego planu (§ 1 ust. 3) przez losowanie obligacji.

§ 3. Losowanie obligacji odbywać się będzie dwa razy do roku — na dzień 15 kwietnia i na dzień 15 października.

§ 4. Losowanie obligacji będzie dwójakie: premiowe i niepremiowe.

Pierwsze losowanie premiowe odbędzie się na dzień 15 października 1946 r., pierwsze losowanie niepremiowe — na dzień 15 października 1949 r.

Numery obligacji wylosowanych będą ogłaszane w Monitorze Polskim.

§ 5. Z wylosowaniem premii obligacje podlegają umorzeniu.

§ 6. Wykup obligacji, wylosowanych w losowaniu niepremiowym, nastąpi według ich wartości imiennej. Wykup obligacji, wylosowanych w losowaniu premiowym, nastąpi przez wypłatę wylosowanej premii, w której wysokości mieści się już zwrot wartości imiennej obligacji.

§ 7. Zasady i sposób przeprowadzenia losowań obligacji ustali zarządzenie Ministra Skarbu, ogłoszone w Monitorze Polskim.

§ 8. Na premie przeznacza się corocznie na każde 500 milionów złotych pożyczki:

w pierwszym trzyleciu pożyczki	po 20.000.000 zł.
w następnym dziesięcioleciu	po 16.000.000 zł.
w ostatnim dziesięcioleciu	po 16.800.000 zł.

§ 9. Ilość i wysokość poszczególnych premii w obliczeniu dla każdego 500 milionów złotych pożyczki podają tabele, stanowiące załącznik do niniejszego rozporządzenia.

§ 10. Kapitał i premie do 10.000 zł płatne są w kasach urzędów skarbowych, w Narodowym Banku Polskim, Banku Gospodarstwa Krajowego, Państwowym Banku Rolnym, Pocztowej Kasie Oszczędności i w ich oddziałach. Premie ponad 10.000 zł płatne są wyłącznie w Oddziale Narodowego Banku Polskiego w Warszawie.

§ 11. Cena sprzedaży obligacji pożyczki wynosi 2.000 zł za jedną obligację wartości imiennej 2.000 zł.

§ 12. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu:

Konstanty Dąbrowski

Załącznik do § 9 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 16 lutego 1946 r. o wypuszczeniu Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju 1946 r. (poz. 63).

TABELE PREMIJ

Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju 1946 r. w obliczeniu dla każdego 500 milionów złotych Pożyczki.

T a b e l a I.

Na każde półroczne losowanie premiowe w okresie 15.X.1946—15.IV.1949 przypada premij:

Ilość premij	Wysokość jednej premii w złotych	Łączna suma premij w złotych
1	500 000	500 000
2	200 000	400 000
3	100 000	300 000
44	50 000	2 200 000
300	10 000	3 000 000
900	4 000	3 600 000

Razem 1250 premij na sumę 10.000.000 zł.

T a b e l a II.

Na każde półroczne losowanie premiowe w okresie 15.X.1949—15.IV.1959 przypada premij:

Ilość premij	Wysokość jednej premii w złotych	Łączna suma premij w złotych
1	500 000	500 000
1	200 000	200 000
4	100 000	400 000
44	50 000	2 200 000
150	10 000	1 500 000
800	4 000	3 200 000

Razem 1000 premij na sumę 8.000.000 zł.

T a b e l a III.

Na każde półroczne losowanie premiowe w okresie 15.X.1959—15.IV.1969 przypada premij:

Ilość premij	Wysokość jednej premii w złotych	Łączna suma premij w złotych
1	500 000	500 000
2	200 000	400 000
3	100 000	300 000
39	50 000	1 950 000
205	10 000	2 050 000
800	4 000	3 200 000

Razem 1050 premij na sumę 8.400.000 zł.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 7, poz. 63 z dnia 13 marca 1946 r.)

21

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW ODBUDOWY I ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

z dnia 25 lutego 1946 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości w sprawie naprawy budynków uszkodzonych wskutek wojny.

Na podstawie art. 6 ust. (3) i 12 dekretu z dnia 26 października 1945 r. o rozbiorce i naprawie budynków zniszczonych i uszkodzonych wskutek wojny (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 281) zarządza się, co następuje:

Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Ilekroć w rozporządzeniu niniejszym użyto wyrażenia „dekret”, należy przez nie rozumieć dekret z dnia 26 października 1945 r. o rozbiorce i naprawie budynków zniszczonych i uszkodzonych wskutek wojny (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 281).

2. Gruntowną naprawą w rozumie-

niu art. 6 ust. (1) dekretu jest naprawa, która obejmuje co najmniej:

- 1) wymianę w całości lub w przeważającej części: podłóg, futryn, ram okiennych i drzwi z futrynami — na nowe oraz odbicie i uzupełnienie większości tynków albo
- 2) wymianę albo uzupełnienie części konstrukcyjnych budynku lub jego części albo
- 3) roboty budowlane, których koszt przekracza 20% całkowitych kosztów wzniesienia danego budynku albo jego części.

Tryb i warunki zwalniania lokali od ograniczeń.

§ 2. 1. Właściciel budynku, uszkodzonego wskutek wojny, który zamierza przystąpić do gruntownej naprawy budynku w celu doprowadzenia go w całości lub w części do stanu używalności, zwraca się do władzy budowlanej I instancji o stwierdzenie, że projektowana naprawa jest naprawą gruntowną.

2. W podaniu należy określić: zakres i rodzaj naprawy, ilość i rodzaj lokali, które mają być doprowadzone do stanu używalności, rozmieszczenie ich na poszczególnych kondygnacjach budynku, powierzchnię użytkową lokali i ich kubaturę. Do podania należy dołączyć kosztorys naprawy.

§ 3. 1. Władza budowlana zarządzi komisyjne oględziny budynku zawiadamiając o ich terminie właściciela lub osobę jego prawa reprezentującą. W oględzinach biorą udział przedstawiciele władzy budowlanej, przedstawiciel władzy mieszkaniowej I instancji oraz, w razie zgłoszenia się, właściciel lub osoba prawa reprezentująca.

2. W protokóle oględzin stwierdzony zostanie stan budynku, bądź jego części, która ma być naprawiona, zarówno ze stanowiska budowlanego, jak i zaludnienia.

§ 4. Władza budowlana, biorąc pod uwagę wynik oględzin komisyjnych, wydaje orzeczenie, w którym stwierdza, czy zamierzona naprawa budynku jest naprawą gruntowną. Po wydaniu tego orzeczenia władza mieszkaniowa wstrzyma wydawanie nakazów kwaterunkowych na podlegający naprawie budynek lub jego część.

§ 5. Zwolnienie lokali od ograniczeń, wymienionych w art. 6 ust. (1) dekretu, następuje w drodze stwierdzenia przez władzę budowlaną w orzeczeniu, że lokale zostały doprowadzone do stanu używalności wskutek gruntownej naprawy.

§ 6. Doprowadzenie lokalu do stanu używalności bez uprzedniego uzyskania orzeczeń władzy budowlanej, wymienionych w § 4 i § 5, nie daje prawa do ulg przewidzianych w art. 6 ust. (1) dekretu.

§ 7. Jeżeli właściciel budynku, po otrzymaniu orzeczenia stwierdzającego, że zamierzona przez niego naprawa jest gruntowna (§ 4), wystąpi o udzielenie pożyczki z funduszy państwowych na naprawę, władza mieszkaniowa może zgłosić w instytucji finansowej wniosek o uzależnienie udzielenia pożyczki od pozostawienia do jej dyspozycji w budynku naprawionym dokładnie określonych lokali. Łączna powierzchnia użytkowa lokali, stanowiących przedmiot wniosku, nie może być w stosunku do całej powierzchni naprawionych lokali wyższa, niż to

wynika ze stosunku połowy sumy pożyczki z funduszy państwowych do ogólnych kosztów gruntownej naprawy, przyjętych za podstawę przy udzielaniu pożyczki.

§ 8. 1. Nakazy kwaterunkowe na lokale pozostawione do dyspozycji władzy mieszkaniowej można wydawać nie wcześniej, niż po stwierdzeniu przez władzę budowlaną, że lokale zostały doprowadzone do stanu używalności wskutek gruntownej naprawy (§ 5).

2. Jeżeli władza mieszkaniowa nie wyda w ciągu 30 dni od terminu określonego w ust. 1 nakazu kwaterunkowego w stosunku do któregośkolwiek z lokali pozostawionych do jej dyspozycji, traci ona prawo dysponowania tym lokalem, a prawo to przechodzi na właściciela budynku lub na osoby, które dokonały naprawy na rachunek właściciela.

§ 9. Najemca lokalu, który za zgodą właściciela budynku bądź w jego nieobecności zamierza przystąpić do gruntownej naprawy lokalu w celu doprowadzenia go do stanu używalności, może uzyskać zwolnienie go od ograniczeń przewidzianych w przepisach o publicznej gospodarce lokalami — przy odpowiednim zastosowaniu przepisów § 1 — 6 niniejszego rozporządzenia.

Odebranie właścicielowi prawa przeprowadzenia naprawy.

§ 10. 1. Władza budowlana I instancji może wezwać właściciela budynku, uszkodzonego wskutek wojny, do naprawy budynku i wyznaczyć mu w tym celu stosowne terminy rozpoczęcia i ukończenia naprawy, jak również w miarę potrzeby — terminy rozpoczęcia i ukończenia poszczególnych etapów robót budowlanych.

2. Wezwanie i wyznaczenie terminów (ust. 1) nastąpić może:

- 1) w przypadku realizowania prawomocnego planu zabudowania dzielnicy, w której znajduje się budynek,
- 2) na wniosek władzy mieszkaniowej,

3. Wyznaczenie terminów (ust. 1) może również nastąpić w przypadkach przewidzianych w § 2 i może wchodzić w skład orzeczenia władzy budowlanej, wymienionego w § 4.

§ 11. 1. Władza budowlana może odebrać właścicielowi prawo do przeprowadzenia bądź ukończenia naprawy, jeżeli właściciel budynku:

- 1) nie podjął bądź nie ukończył naprawy w terminie wyznaczonym lub
- 2) prowadzi naprawę opieszale przez to, że nie dotrzymuje

wyznaczonych terminów wykonywania prac lub ich przebieg nasuwa uzasadnione wątpliwości co do terminowego ukończenia naprawy.

2. Przepisy ust. 1 stosuje się również w przypadkach niedotrzymania terminów w związku ze wstrzymaniem robót budowlanych przez władze na podstawie prawa budowlanego.

§ 12. 1. Po wydaniu orzeczenia przewidzianego w § 11 władza administracji ogólnej II instancji może naprawę budynku przekazać według swego uznania gminie lub instytucjom, wymienionym w art. 7 ust. (1) pkt. 3 i pkt. 4 dekretu, jeżeli nie zostanie zarządzone przekazanie naprawy Państwu.

2. Przekazanie naprawy Państwu zarządza władza administracji ogólnej II instancji na wniosek władzy lub urzędu państwowego, który zamierza dokonać naprawy.

3. W razie zgłoszenia wniosków przez kilka władz lub urzędów państwowych Minister Odbudowy rozstrzyga, której władzy lub któremu urzędowi naprawa zostanie przekazana.

§ 13. 1. W przypadku zastosowania przepisu § 12 właściciel budynku powinien złożyć władzy budowlanej rachunki na kwoty wydane przezeń na naprawę, jako też pokwitowania z dokonanych wypłat.

2. Sumy potrzebne na uregulowanie rachunków zaległych w chwili odebrania właścicielowi prawa do dokonania naprawy będą pokryte z czynszów najemnych w okresie zarządu, przewidzianego w art. 8 i 9 dekretu.

§ 14. Do spraw naprawy budynków uszkodzonych, dokonywanej przez instytucje wymienione w art. 7 ust. (1) pkt. 1 — 4 dekretu, stosuje się odpowiednio §§ 1 — 13 niniejszego rozporządzenia.

Przepisy przejściowe § końcowe.

§ 15. Postępowanie przewidziane w niniejszym rozporządzeniu toczy się łącznie z postępowaniem wszczętym w związku z przepisami art. 333 — 335 prawa budowlanego.

§ 16. Nakazy kwaterunkowe, wydane przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na lokale, które będą doprowadzone do stanu używalności wskutek gruntownej naprawy, zachowują swą moc w stosunku do tych lokali, które zostaną pozostawione do dyspozycji władzy mieszkaniowej.

§ 17. Właściciele budynków i najemcy lokali (§ 9), którzy dokonali gruntownej naprawy bądź rozpoczęli taką naprawę przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, mogą uzyskać zwolnienie od ograniczeń, przewidzianych w art. 6 ust. (1) dekretu, przy odpowiednim zastosowaniu §§ 1—5 i 7—9 niniejszego rozporządzenia.

§ 18. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Odbudowy:

Michał Kaczorowski

w/z Minister Administracji Publicznej:

Aleksander Zaruk-Michalski

w/z Minister Sprawiedliwości:

Leon Chajm

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 72, z dnia 30 marca 1946 r.)

22

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW: ODBUDOWY, ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ I ZIEM ODZYSKANYCH.

z dnia 29 marca 1946 r.

o zrzeczeniach najemców dla dokonania naprawy budynków.

Na podstawie art. 7 ust. (1) pkt. 4 dekretu z dnia 26 października 1945 r. o rozbiórce i naprawie budynków zniszczonych i uszkodzonych wskutek wojny (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 281) oraz art. 2 ust. 2 lit. e) dekretu z dnia 13 listopada 1945 r. o zarządzie Ziemi Odzyskanych (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 295) zarządza się, co następuje:

§ 1. Do naprawy budynków uszkodzonych wskutek wojny, a nie naprawionych przez właścicieli, mogą być upoważnione zrzeczenia na-

jemców, zorganizowane jako spółdzielnie i odpowiadające warunkom, określonym w rozporządzeniu niniejszym.

§ 2. 1. Celem spółdzielni, przewidzianych w § 1, powinno być dostarczenie członkom lokali mieszkalnych przez naprawę budynków uszkodzonych i dalszy ich zarząd.

2. Czas trwania zarządu budynku określa wojewódzka władza administracji ogólnej w decyzji, upoważniającej spółdzielnię do dokonania naprawy, w granicach, ustalonych w

art. 9 pkt. 2 dekretu z dnia 26 października 1945 r. o rozbiorce i naprawie budynków zniszczonych i uszkodzonych wskutek wojny (Dz. U. R. P. Nr 50. poz. 281).

3. Spółdzielnia może podjąć naprawę jednego budynku bądź kilku budynków związanych pod względem terenowym.

§ 3. 1. Środki na naprawę budynków spółdzielnie będą czerpać:

- 1) z udziałów i wkładów mieszkaniowych, gotówkowych lub w naturze, składanych przez członków,
- 2) z pracy członków,
- 3) z pożyczek z funduszków państwowych bądź z funduszków państwowych instytucyj kredytowych,
- 4) z dotacji i z innych źródeł.

2. Środki określone w ust. 1 pkt. 1), 2) i 4) powinny wynosić co najmniej 50% kosztów naprawy.

§ 4. Członek spółdzielni może otrzymać tylko jedno mieszkanie w budynkach, naprawionych przez zrzeszenia najemców.

§ 5. 1. Przydzielając członkowi mieszkanie, spółdzielnia zawiera z nim umowę o najem przeznaczoną dla niego lokalu.

2. Najemcą lokalu mieszkalnego w budynku naprawionym przez spółdzielnię może być tylko członek tej spółdzielni.

§ 6. W przypadku udzielenia spółdzielni pożyczki z funduszków państwowych bądź z fun-

duszków państwowych instytucyj kredytowych na naprawę budynku i zastrzeżenia określonej liczby lokali mieszkalnych do dyspozycji władzy mieszkaniowej, lokale te nie mogą być przez spółdzielnie wynajęte członkom, którzy nie mają nakazów kwaterekowych władzy mieszkaniowej na te lokale.

§ 7. Spółdzielnia ustali czynsze za lokale w takiej wysokości, aby w okresie wykonywania zarządu budynkiem zostały z uzyskanych sum pokryte wszelkie wydatki administracyjne, podatki, raty obciążeń hipotecznych i odsetki, a w przypadku otrzymania pożyczki na naprawę — także kwota pożyczki wraz z oprocentowaniem.

§ 8. Nazwa spółdzielni będzie zawierać określenie: „Spółdzielnia administracyjno-mieszkaniowa”.

§ 9. Statut spółdzielni powinien być oparty na statucie wzorowym opracowanym przez Związek Rewizyjny Spółdzielni Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 10. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Odbudowy:

Michał Kaczorowski

Minister Administracji Publicznej:

Władysław Kiernik

Minister Ziem Odzyskanych:

Władysław Gomułka

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr 12, poz. 86 z dnia 17 kwietnia 1946 r.).

23

ZARZĄDZENIE MINISTRA ODBUDOWY

z dnia 28 marca 1946 r.

o tymczasowej organizacji gospodarki sprzętem budowlanym dla odbudowy Kraju.

1. Celem realizacji postulatu planowej i racjonalnej gospodarki sprzętem budowlanym porzuconym i ponemieckim znajdującym się w dyspozycji Ministerstwa Odbudowy oraz uzyskany z produkcji krajowej i importowanym dla odbudowy kraju, do czasu formalnego powołania właściwego przedsiębiorstwa państwowego zlecam organizację i prowadzenie agend w zakresie bieżącego gospodarowania sprzętem budowlanym Komisarzowi do spraw sprzętu budowlanego przy Ministerstwie Odbudowy.
 - 1) magazynowanie, prowadzenie ewidencji, konserwacja i naprawa sprzętu budowlanego,
 - 2) zakupywanie sprzętu budowlanego w kraju i zagranicą, oraz jego sprzedaż,
 - 3) popieranie krajowej produkcji sprzętu budowlanego,
 - 4) wydzierżawianie sprzętu budowlanego dla robót w zakresie odbudowy kraju.
2. Komisarz powołany zostanie przeze mnie na wniosek Dyrektora Departamentu Przemysłu Budowlanego.
3. Do zakresu działania Komisarza i jego agend terenowych należeć będzie:
 4. Komisarz i jego agendy terenowe przejmą na warunkach i w zakresie ustalonym przez Ministerstwo Odbudowy w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu sprzęt budowlany stanowiący własność państwową, oraz stanowiący mienie porzucone i ponemieckie.

5. Komisarz w miarę potrzeby powoła swoje agendy terenowe, ewentualnie w oparciu o sieć organizacyjną Zrzeszeń Przedsiębiorstw Budowlanych, przy czym Centralny Zarząd ZPB i jego Zrzeszenia udziela organom Komisarza w miarę potrzeby lokali, sprzętu biurowego i kancelaryjnego, oraz obsługi technicznej — biurowej. Wysokość uposażenia pracowników agend ustali Komisarz w granicach obowiązujących przedsiębiorstwa państwowe i Komisarza dla spraw przemysłu budowlanego.
6. Komisarz wyznaczy swego zastępcę, oraz powoła pełnomocników terenowych w miarę możliwości spośród pracowników Wydziałów Odbudowy, względnie Zrzeszeń Przedsiębiorstw Budowlanych, w porozumieniu z Dyrektorem Departamentu Przemysłu Budowlanego.
7. Komisarz dysponuje kwotami przewidzianymi w budżecie Ministerstwa Odbudowy (Departament Przemysłu Budowlanego)

nego) na organizację i zagospodarowanie Centrali Sprzętu Budowlanego, oraz ewentualnymi wpływami, wynikającymi z gospodarki sprzętem budowlanym na zasadach przyjętych dla przedsiębiorstw państwowych.

Komisarz obowiązany jest do przedkładania mi do zatwierdzenia za pośrednictwem Dyrektora Departamentu Przemysłu Budowlanego miesięcznych planów i sprawozdań finansowych i gospodarczych.

8. Z chwilą powołania do życia przedsiębiorstwa państwowego do gospodarki sprzętem budowlanym — mandat Komisarza i jego organów wygasa, wszelkie zaś uprawnienia i agendy przejną formalnie powołane władze tego przedsiębiorstwa.

Minister:

Michał Kaczorowski

24

ZARZĄDZENIE MINISTRA ODBUDOWY

z dnia 12 kwietnia 1946 roku.

o utworzeniu Warszawskiej Dyrekcji Odbudowy.

Na podstawie art. 6 ust. (2) dekretu z dnia 24 maja 1945 r. o utworzeniu Ministerstwa Odbudowy (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 123), zarządzam, co następuje:

§ 1. Tworzy się w m. st. Warszawie organ techniczno-budowlany pod nazwą: „Warszawska Dyrekcja Odbudowy”.

§ 2. Obszar działania Warszawskiej Dyrekcji Odbudowy obemuje m. st. Warszawę oraz sferę interesów mieszkaniowych miasta.

§ 3. 1. Do zakresu działania Warszawskiej Dyrekcji Odbudowy należy:

- 1) budowa, odbudowa, przebudowa i gruntowna naprawa budynków, przeznaczonych na pomieszczenie władz, urzędów i zakładów państwowych, jak również na mieszkania dla ich pracowników;

- 2) wykonywanie innych zadań techniczno-budowlanych zleconych przez Ministra Odbudowy.

2. Czynności, określone w ust. 1. obejmują: projektowanie robót, roboty

wstępne i przygotowawcze (rozbiórka, oczyszczanie terenu), zawieranie umów na dostawy i roboty, bądź prowadzenie ich sposobem gospodarczym, oraz administrację i nadzór techniczny robót.

§ 4. 1. Na czele Warszawskiej Dyrekcji Odbudowy stoi dyrektor, mianowany przez Ministra Odbudowy.

2. Dyrektor podlega bezpośrednio Ministrowi Odbudowy.

3. Powoływanie sił pomocniczych i kancelaryjnych należy do dyrektora.

§ 5. W wykonywaniu swoich zadań Dyrekcja współpracuje z interesowanymi instytucjami.

§ 6. Organizację wewnętrzną i tryb załatwiania spraw w Dyrekcji określi oddzielne zarządzenie Ministra Odbudowy.

§ 7. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 15 kwietnia 1946 r.

Minister:

Michał Kaczorowski

25

ZARZĄDZENIE MINISTRA ODBUDOWY

z dnia 23 kwietnia 1946 r.

o zmianach organizacyjnych w Centrali Ministerstwa.

1. Do tymczasowego schematu organizacyjnego Ministerstwa Odbudowy, ustalonego zarządzeniem moim z dn. 21.I.1946 r., wprowadzam następującą zmianę:

Wydział Sprzętu i Dostaw Zagranicznych, dotychczas podporządkowany Departamentowi III Budownictwa, przenoszę i podporządkowuję Departamentowi IV Przemysłu Budowlanego.

2. Departament V Administracji Budowlanej

niej powierzyłem dyrektorowi inż. Kłębkojowskiemu Witoldowi.

W związku z tym Wydział Zarządu Nieruchomości i Nadzoru Budowlanego oraz Samodzielny Referat Grobownictwa wyłączone zostają z pod kierownictwa Dep. II względnie Dep. III i podporządkowane właściwemu Dep. V Administracji Budowlanej.

Minister:

Michał Kaczorowski

26

OKÓLNIK Nr 6

z dnia 3 kwietnia 1946 r.

w sprawie ochrony wód przed zanieczyszczeniem.

(L. dz. BZ—300/46)

Do

wszystkich Ob. Ob. Wojewodów

(Wydział Odbudowy).

Do kompetencji Ministerstwa Odbudowy należy, między innymi, nadzór techniczno-budowlany nad zakładami i urządzeniami użyteczności publicznej (art. 2, ust. 1, pkt. 8 dekretu z dnia 24 maja 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 123), tym samym nad zakładami oczyszczania wody i ścieków, co ma ścisły związek z zagadnieniem ochrony wód przed zanieczyszczeniem.

Zanieczyszczenie wód zagraża zdrowiu i życiu ludzi i zwierząt, jest szkodliwym dla ryb i roślin wodnych, uniemożliwia właściwe wykorzystanie wód dla celów kąpielowych i sportowych, wreszcie niszczy urządzenia regulacji rzek.

Doniosłość ochrony wód przed zanieczyszczeniem pod względem sanitarnym, gospodarczym i porządkowym wymaga rozwinięcia i wzmocnienia tej akcji.

Powyższe zagadnienie znalazło wyraz:

1. w ustawie wodnej z dnia 19 września 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr 62, poz. 574 z 1928), w szczególności w przepisach: art. 18 ust. (2), art. 19 ust. (2), art. 21 ust. (1), art. 22 ust. (1), (3), (4), art. 25, art. 26 i art. 252 ust. (4) lit. a.

2. w ustawie o rybołówstwie z dnia 7 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 357);

3. w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o usuwaniu nie-

czystości i wód opadowych (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 311).

Ustawa o rybołówstwie zawiera dwa przepisy szczególnie ważne przy ochronie wód przed zanieczyszczeniem. Art. 25 postanawia, że w treści umowy z dzierżawcą obwodu rybackiego powinien być umieszczony warunek, iż dopuszczenie do niedozwolonego zanieczyszczenia wód w obwodzie rybackim lub nieprzedsięwzięcie przez dzierżawcę określonych w umowie środków do utrwalenia wytwórczości rybnej stanowić będzie dostateczną podstawę dla władzy do uznania umowy o dzierżawę obwodu rybackiego za rozwiązaną z winy dzierżawcy. Art. 64 tejże ustawy zabrania zanieczyszczania wód w stopniu szkodliwym dla rybołówstwa. Stopień wymaganego oczyszczenia ścieków określa władza, udzielająca pozwolenia na zanieczyszczenie wody lub urządzenie i prowadzenie zakładu zanieczyszczającego wodę. Winny zanieczyszczenia wody wbrew postanowieniom ustawy obowiązany jest, niezależnie od odpowiedzialności karnej, wynagrodzić szkodę, jaką przez to rybołówstwu wyrządza.

Wyjaśnienia do przepisów artykułów ustawy wodnej i cytowanego wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej znajdują się w wydanym w swoim czasie okólniku b. Ministerstwa Robót Publicznych L. XIV — 406/30 z dnia 24 września 1930 r., którego odpis załącza się do wiadomości.

Ministerstwo Odbudowy w porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa i Reform Rolnych o-

raz Ministerstwem Komunikacji zwraca się do Ob. Wojewodów z prośbą o ściśle przestrzeganie powyższych aktów ustawodawczych, jak również należyte wykorzystywanie uprawnień w nich przewidzianych.

1 załącznik.

Dyrektor Biura
Zakładów i Urządzeń Użyteczności Publicznej
Inż. Mgr. Z. Rudolf

Załącznik

MINISTERSTWO
ROBÓT PUBLICZNYCH
L. XIV — 406/30

W sprawie ochrony wód
przed zanieczyszczeniem

OKÓLNIK

Do

wszystkich Panów Wojewodów z wyjątkiem Wojewody Śląskiego i do P. Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Coraz częściej pojawiają się, zwłaszcza w ostatnich czasach, na łamach prasy codziennej i w publikacjach fachowych artykuły o szkodliwym ze względów zdrowotnych oraz ze względu na interesy rybołówstwa, zanieczyszczeniu wód. Zażalenia, tej kwestii dotyczące, wnoszone bywały również do Ministerstwa Robót Publicznych.

Ministerstwo musi podkreślić, że podnoszone zarzuty mają najczęściej swe źródło w nie należytych przestrzeganiu przez władze wodne postanowień ustawy wodnej z 19 września 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr 62, poz. 574 z roku 1928), odnoszących się do ochrony wód przed zanieczyszczeniem i w niewykorzystaniu przez te władze uprawnień, jakie im w tym kierunku daje ustawa.

O zanieczyszczeniu wód traktują w ustawie wodnej art. 18 (2), 19 (2), p. 2, 21 (1), 22 (1), (3), (4), 25, 26, 252 (4) p. a.

Powyższe przepisy są na ogół jasne i ich stosowanie w praktyce nie powinno nastroczać trudności. Dla przedstawienia jednak całokształtu kwestii i omówienia niektórych z powyższych artykułów, mogących przecież może budzić pewne wątpliwości, Ministerstwo uważa za stosowne udzielić następujących wyjaśnień:

Do art. 22. Artykuł ten, traktujący o zakazie wstrzymywania, zanieczyszczenia i marnowania wody, ma na celu wskazanie jakie użytkowanie wody jest zabronione, by nie dopuścić do utrudniania swobodnego odpływu wód oraz szkodliwego ich zanieczyszczenia. Jeżeli wskutek wykonania czynności zabronionych ustępem 1-ym tego artykułu, interes publiczny zostanie zagrożony, władza wodna winna postarać się przede wszystkim o usunięcie tego stanu i w

tym celu przedsięwziąć takie środki zaradcze, jakie w danym wypadku, dla ochrony bezpieczeństwa i interesu publicznego, okażą się wskazane. Nadto winna władza sprawcę szkodliwego działania wyśledzić, zobowiązać go do usunięcia szkodliwego stanu i pociągnąć do odpowiedzialności karnej, względnie sprawę przekazać sądowi właściwemu.

Do art. 25 i 252 (4) punkt a). Artykuł 25 zajmuje się kwestią wpuszczania cieczy do wód płynących. Artykuł ten w ustępie 1 i 2 zawiera między innymi przepisy o obowiązku zawiadomienia władzy wodnej o zamierzonym w przyszłości odprowadzaniu ponad miarę powszechnego użytkowania do wód płynących wody czystszej lub zanieczyszczonej, a to celem zapobieżenia ewentualnym w przyszłości mogącym powstać stąd szkodom. Nadto wspomniany artykuł wyraźnie postanawia, że przed otrzymaniem oznajmienia władzy, że z jej strony nie ma przeszkód do odprowadzania danej cieczy, jako też przed zastosowaniem wskazanych przez władzę wodną środków zaradczych, odprowadzenie tej cieczy jest wzbronione.

Ustęp trzeci zaś tego artykułu zawiera wyjątek od zasady wymienionej w ustępie poprzednim, albowiem postanawia, że obowiązek uprzedniego zawiadomienia władzy nie ma zastosowania w wypadkach, gdy prawo odprowadzania wody uzyskane zostało na podstawie zezwolenia właściwej władzy lub gdy istniało w dniu wejścia w życie ustawy wodnej i zostało tą ustawą utrzymane w mocy (art. 252).

Zwraca się jednak uwagę, że jeśli dotychczasowe zanieczyszczenie normę zwykłą przekracza, to w myśl przepisu art. 252 ust. 4 punkt a) nie zostaje ono utrzymane w mocy w całej dotychczasowej rozciągłości, lecz musi być odpowiednio zredukowane, przy czym wyjaśnia się, że przez zwykłą normę zanieczyszczenia rozumie się taką normę, przy której dana woda według opinii fachowców jest jeszcze nieszkodliwą dla użytku zwyczajnego. Wobec dyktowanych względami zdrowotnymi coraz surowszych wymogów utrzymania wód w czystości, stanowisko władz wodnych w tych sprawach winno być na ogół nader rygorystyczne.

Do art. 26. Według treści tego artykułu za szkody, które powstają skutkiem niedozwolonego zanieczyszczenia, odpowiada przedsiębiorca zakładu, z którego pochodzi zanieczyszczenie, a wolny jest od odpowiedzialności wówczas, jeśli dla zapobieżenia zanieczyszczeniu zastosował należyte środki ostrożności. Nadto tym artykułem nałożono na przedsiębiorców solidarną odpowiedzialność za szkody, o ile zanieczyszczenie pochodzi z kilku zakładów. Wobec solidarnej odpowiedzialności przedsiębiorców za szkody wyrządzone zanieczyszczeniem, pochodzącym z ich zakładów, poszkodowany zwolniony jest od dowodu wykazywania, jaką szkodę wyrządza

mu, każde ze szkodzących z osobna przedsiębiorstw.

Zaznacza się przy tym, że dla utrzymania wód w czystości oraz odprowadzania wód zużytych i zanieczyszczonych (kanalizacji) mogą powstawać spółki wodne dobrowolne (art. 133 pkt. 4) oraz mogą być tworzone spółki większościowe i przymusowe (art. 167 ust. I pkt. 3 i art. 173 ust. I pkt. 4 ustęp 4) tudzież, że sprawdzanie czy wody płynące i ich brzegi są należycie utrzymywane i czy nie zachodzi niedopuszczalne zanieczyszczenie wody, wchodzi również w zakres działania komisji rewizyjnych (art. 232 ust. wod.).

O ile chodzi o sankcję karną za przekroczenia poprzednio przytoczonych przepisów ustawy wodnej, zauważa się, że zawierają ją artykuły 242 do 257 i 249 tej ustawy. W myśl art. 242 do 246 karanie przekroczeń z art. 18 (2) i 25 należy do sądów powszechnych, karanie zaś przekroczeń z art. 19 ust. 2 punkt 2 i 22, o ile te przekroczenia nie podpadają pod powszechną ustawę karną, należy do właściwej terytorialnie powiatowej władzy administracji ogólnej. Dopuszczający się przekroczeń wspomnianych artykułów ustawy wodnej musi nadto, niezależnie od kary i ewentualnego odszkodowania, usunąć na własny koszt samowolnie przedsięwziętą zmianę, albo dokonać zaniedbanych robót, jeśli zagrożony albo dotknięty szkodą tego żąda lub dobro publiczne tego wymaga (art. 249 ust. I u. w.).

Z treści powyżej cytowanych przepisów ustawy wodnej wynika więc, że ustawa ta daje władzy wodnej daleko idące uprawnienia dla ochrony wód przed zanieczyszczeniem, a tym samym możliwość skutecznego zabezpieczenia w tym względzie interesu publicznego.

Niezależnie od ustawy wodnej rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 mar-

ca 1928 r. o usuwaniu nieczystości i wód opadowych (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 311 z r. 1928) zawiera szereg postanowień, które pośrednio mogą wpłynąć dodatnio na ochronę wód przed zanieczyszczeniem. W szczególności ważne są postanowienia art. 1, nakładające między innymi na gminy w miejscowościach, liczących powyżej 25.000 mieszkańców, obowiązek zakładania urządzeń kanalizacyjnych do odprowadzania nieczystości i wód opadowych z całego terenu gminy oraz obowiązek prowadzenia oczyszczania ścieków w ten sposób, aby w razie wpuszczania ich do wód powierzchniowych lub gruntowych, nie wpływały na skład tych wód pod względem fizycznym, chemicznym i biologicznym w sposób szkodliwy lub mogący być szkodliwym dla zdrowia, zaś w miejscowościach, liczących poniżej 25.000 mieszkańców, obowiązek przechowywania i usuwania nieczystości oraz usuwania wód opadowych, któreby zapewniały utrzymanie czystości gleby, wód i powietrza w gminie; poza tym art. 9 o zaprowadzaniu w razie potrzeby odpowiednich urządzeń dla oczyszczania i odprowadzania ścieków fabrycznych.

Jakkolwiek ze względu na ciężkie ekonomiczne położenie gmin, nie nastąpiło dotąd przewidziane w art. 4 wspomnianego rozporządzenia wyznaczenie terminu do przedłożenia projektów urządzeń kanalizacyjnych i do oczyszczania ścieków, nie mniej władze nadzorcze, wymienione w art. 11 rozporządzenia, winny już obecnie wpływać na gminy do stopniowego wykonywania przewidzianych w art. 1, a wyżej wymienionych obowiązków.

No powyższe zechcą Panowie Wojewodowie (Komisarz Rządu) zwrócić uwagę podwładnym organom i wezwać te organy do ścisłego przestrzegania przytoczonych wyżej przepisów.

Warszawa, dnia 24 września 1930 r.

Minister:

Matakiewicz

27

OKÓLNIAK Nr 7.

z dnia 10 kwietnia 1946 r.

w sprawie ograniczeń w robotach budowlanych.

(L. dz. G. M. 950/46)

Do

wszystkich Ministerstw (z wyjątkiem Obrony Narodowej, Komunikacji, Poczty i Telegrafów).

W związku z ograniczeniami budżetowymi, Ministerstwo Odbudowy przypomina o zarządzeniach oszczędnościowych zawartych w okólniku Nr 32 z dnia 1 grudnia 1945 r. co do stosowania najdalej idących ograniczeń w robotach budowlanych.

Jednocześnie Ministerstwo ustala, że rozpiasywanie nowych przetargów na roboty budowlane z kredytów Ministerstwa Odbudowy powinno się odbywać tylko po uprzednim uzgod-

nieniu z Ministerstwem Odbudowy lub jego organami.

W przypadku stwierdzenia wykonania robót zbędnych z punktu widzenia używalności pomieszczeń biurowych i mieszkalnych oraz wykonywania robót bez uprzedniego uzgodnienia przetargów — rachunki za roboty nie będą regulowane.

Ministerstwo prosi o podanie okólnika niniejszego do wiadomości podległych organów korzystających z kredytów Ministerstwa Odbudowy i udzielenie im potrzebnych instrukcyj.

Minister Odbudowy:

Michał Kaczorowski

28

OKÓLNIK Nr 8.

z dnia 11 kwietnia 1946 r.

o zwoływaniu Konferencji Koordynacyjnych.

(L. dz. IV/533/46).

Do

Wszystkich Urzędów Wojewódzkich, Urzędów Pełnomocników Rządu, oraz Komisarza dla spraw przemysłu budowlanego podległego Ministerstwu Odbudowy, Komisarza do spraw sprzętu budowlanego, Centralnego Zarządu Zrzeszeń Przedsiębiorstw Budowlanych, Centrali Materiałów Budowlanych i Głównego Urzędu Planowania Przestrzennego.

Dla stałego koordynowania działalności wszystkich jednostek organizacyjnych, obejmujących przemysł budowlany podległy Ministerstwu Odbudowy, znajdujący się na terenie województwa — Naczelnicy Wydziałów Odbudowy obowiązani są w miarę potrzeby, nie rzadziej jednak niż co kwartał, zwoływać konferencje z udziałem przedstawicieli:

1. Dyrekcji Odbudowy (o ile istnieje na terenie województwa),
2. Okręgowego Zjednoczenia Wytwórni Materiałów Budowlanych, podległego Komisarzowi dla spraw przemysłu budowlanego M. O.,
3. Zrzeszenia Przedsiębiorstw Budowlanych,
4. Oddziału Centrali Materiałów Budowlanych,
5. Oddziału Centrali Sprzętu Budowlanego (Komisarza do spraw sprzętu budowlanego).

Ponadto na zaproszenie bierze udział w konferencji przedstawiciel Regionalnego Urzędu Planowania Przestrzennego.

Na konferencjach, na których przewodniczy Naczelnik Wydziału Odbudowy, uzgadniane mają być wytyczne działalności wszystkich reprezentowanych jednostek organizacyjnych podległych Ministerstwu, celem skoordynowania i usprawnienia wysiłków całego aparatu Minister-

stwa istniejącego na danym terenie dla dzieła Odbudowy Kraju.

Niezależnie od tych konferencji Naczelnicy Wydziałów Odbudowy winni w miarę potrzeby zwoływać:

1. Konferencje branżowe z udziałem przedstawicieli przedsiębiorstw tej branży, zarówno państwowych, jak i niepaństwowych, dla omówienia spraw dotyczących tej dziedziny wytwórczości, lub wykonawstwa (np. zagadnienia surowców, zbiorowych umów pracy i t.p.);
2. Konferencja szersza z udziałem przedstawicieli Izby Przemysłowo-Handlowej, Zjednoczeń Przemysłu Materiałów Budowlanych, podległych Ministerstwu Przemysłu, Związków Zawodowych, oraz niepaństwowych wytwórni materiałów budowlanych i niepaństwowych przedsiębiorstw budowlanych, celem poinformowania o zamierzeniach Ministerstwa w zakresie odbudowy na danym terenie, z uwzględnieniem poszczególnych zagadnień polityki Ministerstwa w zakresie budownictwa, jak cen i płać, umów zbiorowych pracy, kredytów i t.p. oraz celem wysłuchania w tym przedmiocie uwag i dezyderatów. W zastępstwie Naczelnika Wydziału Odbudowy konferencjom przewodniczy Kierownik Oddziału Przemysłu Budowlanego w Wydz. Odbudowy. Powołanie tego Oddziału przewidziane jest w ramach projektowanej reorganizacji Wydziału Odbudowy.

Sprawozdania z odbytych konferencji winny być z odpowiednimi uwagami i wnioskami przesyłane do Departamentu Przemysłu Budowlanego i Departamentu Budownictwa.

Dyrektor Departamentu Przemysłu Budowlanego.

Inż. Jerzy Nechay

Cena numeru niniejszego zł. 25

Redakcja i Administracja: Ministerstwo Odbudowy, Warszawa, Al. Marszałka Stalina 38

Nr 536 — Robotnicza Spółdzielnia Graficzna, Warszawa, Targowa 80